

4. Коробова І. Роль нових інформаційних технологій у розвитку дивергентного мислення учнів // Педагогічні науки: Зб. наук. пр., вип. 15. – Херсон: Айлант. – 2000. – С.63-66.
5. Мехед Д. Використання дивергентних задач для оцінювання навчальних досягнень учнів з математики / Д. Мехед // Математика в школі. – 2008. – № 3.
6. Притуляк С. Роль творческих задач в развитии познавательной активности // Биология. – 2003. – № 1(675). – С. 11-14.
7. Прокша М., Сільни П. Дивергентні задачі як засіб розвитку творчих здібностей учнів // Радянська школа. – 1990. – № 10. – С. 67-69.

Ярема Т.І.

студентка;

Проць Р.О.

*кандидат педагогічних наук, доцент,
Дрогобицький державний педагогічний університет
імені Івана Франка*

ІННОВАЦІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ СУЧАСНОГО ВЧИТЕЛЯ ЯК ВИКЛИК ЧАСУ

Активне застосування інформаційних технологій, швидкий розвиток науки й техніки, перехід від знанневої до компетентнісної моделі освіти зумовили інноваційні процеси в сучасній освіті.

Інновація – це залучення нового у завдання, зміст, методи і форми навчання і виховання, в організацію спільної діяльності педагога та учнів; зміни у стилі мислення.

В педагогічній літературі виділяється два типи інноваційних процесів в галузі освіти. Перший тип – це інновації, реалізація яких відбувається стихійно та спонтанно, без точної прив'язки до самої потреби чи без повноти усвідомлення всієї системи умов, засобів і шляхів здійснення інноваційного процесу. Такі інновації не завжди науково обґрунтовані. Часто вони здійснюються на емпіричній основі, під впливом ситуативних вимог. До інновацій цього типу належать діяльність вчителів-новаторів, вихователів. Другий тип – інновації в системі освіти, що є продуктом усвідомленої, цілеспрямованої, науково-культивованої міждисциплінарної діяльності [2, с. 19–20].

В умовах необхідності впровадження інноваційних технологій зростає роль творчої інноваційної діяльності педагога, тобто включення його в діяльність зі створення, освоєння і застосування педагогічних новацій в практиці навчання і виховання учнів, створення в освітньому закладі певного інноваційного середовища [3, с. 197–198].

Інноваційна педагогічна діяльність, пов'язана з відмовою від відомих штампів, стереотипів у навчанні, вихованні і розвитку особистості учня, виходить за межі діючих нормативів, створює нові нормативи особистісно-творчої, індивідуальної спрямованості діяльності вчителя, нові педагогічні технології, що реалізують цю діяльність [2, с. 6].

Перехід від традиційної до інноваційної педагогічної діяльності зумовлюється низкою суперечностей, серед яких суперечності між:

- об'єктивною потребою суспільства у формуванні особистості-творця і неспроможністю сучасної системи освіти реалізувати це завдання;
- теоретичним розв'язанням навчальних та виробничих проблем та труднощами їх практичної реалізації;
- системою освіти, що будується на основі ідеалів і норм класичної науки, та відкритою моделлю освіти, зміст якої характеризується багатогранністю та варіативністю;
- стрімким розвитком нових виробничих технологій і неспроможністю сучасної освіти встигати за цими змінами;
- потребою у створенні інноваційно-розвивального професійного середовища і недостатнім рівнем науково-методичного забезпеченням цього середовища [1, с. 329].

Принциповою відмінністю педагогічних інновацій від нововведень в інших галузях є те, що «об'єктом» впливу інновацій є особистість учня, що росте, розвивається, змінюється, удосконалює власне, неповторне «Я». Тому інноваційна діяльність педагога має спиратися на потреби учня.

На відміну від традиційного, інноваційний тип навчання спрямований насамперед на формування креативної особистості, здатної оптимально розв'язувати проблеми, з якими стикається. Для цього важливо сформувати в учнів уміння й навички не лише пізнавальної, але й перетворювальної діяльності.

Перетворювальна діяльність характеризується установкою людини на перебудову зовнішнього середовища [5, с. 57]. В таких умовах учень позиціонується суб'єктом навчальної діяльності, що потребує інших підходів з боку педагога, ніж за традиційного типу навчання.

Насамперед, інноваційна діяльність педагога може спрямовуватися на:

- удосконалення змісту освіти;
- вивчення і впровадження у практику сучасних педагогічних технологій;
- удосконалення системи управління;
- інформатизацію освітнього процесу [2, с. 162].

Для цього сучасний педагог має бути особистістю, що володіє теоретичними, методологічними та технологічними знаннями. Теоретичні знання мають охоплювати сучасні психолого-педагогічні концепції, на яких базуються процеси навчання і виховання. Загальні принципи вивчення педагогічних явищ складають основу методологічних знань педагога. Крім того, він має володіти знаннями традиційних та інноваційних освітніх технологій.

Отже, головною дійовою особою будь-яких перетворень в галузі освіти є особистість вчителя. Лише за умов, коли він готовий до здійснення інноваційної діяльності, можливе формування творчої, мобільної, конкурентоздатної особистості учня.

Список використаних джерел:

1. Інновації у вищій освіті: проблеми, досвід, перспективи: монографія / за ред. П.Ю. Сауха. – Житомир: Вид-во ЖДУ ім. Івана Франка, 2011. – 444 с.
2. Лекаца А.Н. Инновационная деятельность педагога / А.Н. Лекаца, Э.К. Аругюнов, К.Н. Мавриди // Международный журнал Экспериментального образования. – 2014. – № 10. – С. 161–162.
3. Педагогика: Большая современная энциклопедия / Сост. Е.С. Рапацевич. – Мн.: «Современное слово», 2005. – 720 с.
4. Слостенин В.А. Педагогика: Инновационная деятельность / В.А. Слостенин, Л.С. Подымова. – М.: ИЧП «Издательство Магистр», 1997. – 224 с.
5. Теоретичні основи педагогіки: Курс лекцій / За ред. О. Вишневського. – Дрогобич: Відродження, 2001. – 268 с.